

С Т А Н О В И Щ Е

От Доц.д-р Огнян Смарандиев Шербанов, д.м.

Кардиолог в Кардиологично отделение при УМБАЛ „Медика Русе ”
Определен за член на Научното жури по процедура за защита на дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „Доктор” с кандидат Д-р Диляна Мирославова Якова-Христова, от катедра „Кардиология, пулмология и ендокринология” при Факултет Медицина на МУ-Плевен със Заповед 3147/26.11.2019г на Ректора на МУ-Плевен.

Предсърдното мъждене е най-често срещаната форма на аритмия в клиничната практика на всеки кардиолог и значително увеличава болестността и смъртността сред населението, особено в напреднала възраст, където честотата значително нараства. Ето защо със застаряване на населението в Европа, неговата изява все повече нараства през годините, като се очаква през следващите 50 години да се удвои като честота. Неслучайно много автори го определят като „новата епидемия” при сърдечно-съдовите заболявания. Това прави и дисертационната разработка на д-р Якова изключително актуална.

Авторът е структурирал правилно дисертационния труд. Той включва общо 196стр, разпределени, както следва:

- Въведение: 1 стр;
- Литературен обзор: 47 стр;
- Цел и задачи: 1 стр;
- Материали и методи: 4 стр;
- Резултати и обсъждане: 82 стр;
- Заключение: 1 стр;
- Изводи: 1 стр;
- Приноси: 1 стр;
- Практически приложения: 14 стр;
- Публикации по темата: 2 стр;
- Библиография: 31 стр, включваща 313 автора, от които 22 на кирилица и 291 на латиница.

Много добро впечатление прави литературният обзор, в който д-р Якова отразява епидемиологията, социалната значимост и рисковете

фактори за развитие на тази аритмия, съвременната класификация, както и разнообразните терапевтични подходи към болестта.

Авторът познава добре съвременните препоръки, прави критични съпоставки и извежда най-важните моменти, които трябва да подпомогнат лекарите (кардиолози, терапевти, ОПЛ) при лечението и наблюдението на пациентите с ПМ.

Въз основа на литературните данни, вкл. и опита на много български автори, както и на все още съществуващите проблеми в България и Плевенски регион, д-р Якова извежда целта и задачите на дисертационния труд, които са ясно формулирани и конкретни. Последните са достатъчно на брой и обхващат рисковите фактори, тромбоемболичния риск, качеството на живот и медикаментозните стратегии сред пациентите с различни форми на ПМ, както и провеждане на генетичен анализ сред определена група пациенти с такава аритмия и сравняване на данните с тези, получени при пациенти без подобни нарушения.

В рамките на проследяването авторът е набрал достатъчно клиничен материал - 203 последователно хоспитализирани пациенти с диагноза неклапно ПМ в периода 2014 - 2018 година (без 2017 год) в Първа Клиника по кардиология на УМБАЛ „Д-р Георги Странски“ – гр. Плевен”. Ползвани са множество съвременни методи за анализ на данните - документален и социологически, клиничен, антропологичен, лабораторен и инструментален метод, метод за ДНК-анализ на генетичните варианти, както и имунологичен метод. Използвани са съвременни статистически методи, даващи възможност за отчитане на въздействието между много наблюдавани признаци.

Анализът на резултатите е детайлен, задълбочен и се опира върху много анализирани фактори. Резултатите са представени изключително нагледно в общо 8 таблици, 65 фигури и 4 приложения. Резултатите са обсъдени критично в светлината на съвременните литературни данни и препоръки. Изводите са логично изведени от получените резултати и дават основание да се предложат възможности за по-задълбочена и обективна консултативна кардиологична дейност в условията на доболничната и болничната помощ, както и за бъдещи научни разработки. С известна критичност приемам извод №2, че в групите, които са обект на генетично изследване, преобладава мъжкият пол, тъй като в подбора на подходящите за генетичен анализ пациенти е налице по-голяма степен на субективизъм.

Дисертацията има 3 оригинални и 4 потвърдителни приноса, с които съм напълно съгласен. За пръв път в страната е проведен генетичен анализ по отношение на С/Т полиморфизма при пациенти с ПМ и известна фамилност и е сравнен с такива без ПМ. За пръв път е сравнено качеството на живот при пациенти с различни форми на ПМ и такива с възстановен синусов ритъм.

Д-р Якова е автор и съавтор в достатъчен брой публикации свързани с темата на дисертацията и има презентации на авторитетни научни форуми, което отговаря на критериите на МУ-Плевен за присъждане на научни степени и академични дейности. Освен това е и хоноруван асистент към МУ-Плевен, което предполага натрупване на добър научно- преподавателски опит.

С пълна убеденост предлагам на уважаемото научно жури моето положително становище за присъждане на научната и образователна степен „Доктор” на Д-р Диляна Мирославова Якова-Христова.

27.11.2019г.
Гр.Русе

Доц.д-р Огнян Шербанов,д.м.